

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van Pastorie van Sint-Engelbertusparochie of van Prosperdorp te Beveren

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, 1, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011, 9 september 2011 en 14 oktober 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 22 februari 2012 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen Pastorie van Sint-Engelbertusparochie of van Prosperdorp te Beveren;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed op datum van 20 september 2012, zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 4 oktober 2012,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische en de sociaal-culturele waarde:

- als monument

Pastorie van Sint-Engelbertusparochie of van Prosperdorp met inbegrip van de deels omhaagde en ommuurde pastorietain en uitsluiting van het met X aangeduide jongere parochiezaaltje, gelegen te

Beveren (Kieldrecht), Sint-Engelbertusstraat 19

bekend ten kadaster:

Beveren, 6e afdeling, sectie A, perceelnummers 1N33/2, 1P33/2, 1W11/2, 1Z28/2

zoals afgebakend op bijgevoegd plan

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

- Historisch is de bouw van de pastorie van de Sint-Engelbertusparochie onlosmakelijk verbonden met de bouw van de Sint-Engelbertuskerk en de aanleg van Prosperdorp circa 1910. De aanleg van het kerkdorp met parochiekerk én pastorie is een belangrijk sluitstuk binnen de ontwikkeling en inpoldering van Prosperpolder, deels gelegen op het grondgebied van Beveren in het grensgebied België - Nederland. Deze inpoldering van Prosperpolder, aangevat in 1846 door de van Duitsland afkomstige invloedrijke hertogelijke familie van Arenberg was een verderzetting van de grootscheepse drooglegging en cultivering van slikken en schorren in het Land van Beveren begonnen in de 17de eeuw. De oprichting van vier grote landbouwuitbatingen, de exponentiële vestiging van katholieke landbouwersgezinnen en dijkwerkers in het afgelegen gehucht rond de eeuwwisseling deed de nood aan een eigen bidplaats en woonst voor een pastoor ontstaan. De katholieke hertog Engelbert II van Arenberg, grootgrondbezitter en eigenaar van Prosperpolder kwam tegemoet aan dit gebrek en ondersteunde de lokale overheid financieel en logistiek bij de oprichting van parochiekerk, pastorie en dorp.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde waarde:

- De vrijstaande neogotisch getinte pastorie van Prosperpolder bezit architectuurhistorische waarde als typologisch en stilistisch representatieve pastorie uit het begin van de 20ste eeuw naar ontwerp van de vooraanstaande architect Jules Goethals (Aalst) die tevens voor de in 1907 opgerichte polderparochie de monumentale bijhorende Sint-Engelbertuskerk (1910-1911) ontwierp.

- De pastorie bezit het aanzien van een vooraanstaande woning met grote architecturale allure in vergelijking met het kleinschalig karakter van de dorpshuizen in de kern van het gehucht, waarvan functie en betekenis binnen de dorpsgemeenschap architecturaal af te lezen valt. De structuur en constructiedelen van de voormalige pastoorswoning zoals ontworpen in 1908 door architect Goethals bleven integraal bewaard evenals de voor het begin van de 20ste eeuw kenmerkende binnenindeling en decoratieve afwerking (gestucte plafonds, vloeren, schrijnwerk, trap, schouwen...).

Sociaal-culturele waarde:

- Door de beeldbepalende inplanting van de pastorie aan het plein naast de kerk is de pastorie van sociaal-cultureel belang voor de specifieke identiteit en herkenbaarheid van de kern van het dorp binnen het omringende polderlandschap. Het visualiseert de historische band kerk-pastorie en getuigt van het aanzien dat de kerkelijke overheid genoot in de kleine dorpsgemeenschap van Prosperdorp.
- De ensemblewaarde wordt versterkt door de aanwezigheid van de parochiekerk alsook door de ligging van de bijhorende pastorietuin die deels begrensd is door de toegangsweg naar en paalt aan de achterliggende omhaagde begraafplaats van Prosperpolder. De pastorietuin is aan de straatzijde naast de voortuin afgesloten door een muur. Hierdoor bewaart de pastorietuin zijn oorspronkelijke beslotenheid eigen aan het historische pastorieconcept. Een specifieke tuinaanleg is niet bewaard, maar de site herbergt enkele oude vermeldenswaardige bomen die samengaan met de oprichtingsperiode van de pastoorswoning, zoals onder meer een wilde paardenkastanje, rode beuk, Amerikaanse eik en taxus.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009 en 4 december 2009 en 10 juni 2011 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010 en 2 augustus 2011).

Brussel,

27 FEB. 2013

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS